

Sprog og retskrivning

(20 minutter)

Prøven skal vise, at du behersker det danske sprog og er god til retskrivning.

Gennemlæs de følgende tekster, og understreg de ord, som er stavet forkert. Bemærk, at du skal se helt bort fra evt. tegnsætningsfejl. Du skal heller ikke ændre eller forsøge at forbedre tekstens formuleringer.

Efter endnu en dommedag

Vi er godt nok heldige for tiden. Nytårsdag blev verdens undergang forhindret for anden gang på to uger.

Som de fleste nok kan huske, skulle verden være gået under 21. december, fordi mayaernes kalender (ikke at forveksle med Maylands ditto) udløb på den dato.

Men det eneste, der skete, var - ja, at mayaernes kalender udløb.

Vi nåede imidlertid knapt at holde jul, før vi kunne skimte konturene af endnu en dommedag.

Denne gang var det verdens økonomiske undergang, der truede, i tilfælde af at præsident Barack Obama ikke inden nytår kunne blive enig med de skøre republikanere, som han er tvunget til at dele magten i USA med.

Men Obama viste sig at have et hemmeligt våben ved navn Joe Biden, vicepræsidenten med det hvide hår og tandpastasmil på størrelse med en kølergril. Den grinende vicepræsident blev sendt ind i Kongressen for at få styr på de skøre republikanere, og et par dage senere kom han ud med et endnu større grin og en aftale om skattestigninger, der i virkeligheden var skattesænkninger, hvorefter alle var glade, for dermed undgik USA og hele resten af verden at styrte lige lugt ned i den økonomiske afgrund.

Spørg mig ikke, hvordan det hænger sammen. Eller om det hænger sammen.

Som almindelig økonomisk imbicil kan man kun gætte, og mit umiddelbare gæt er, at der nok skal åbne sig en ny afgrund eller to i 2013.

Varmluftsbalonen går op

Her er jeg for resten på linie med statsministeren, som også er yderst forsigtig med at påstå, at den økonomiske krise snart er overstået. Ja, da Helle Thorning-Schmidt dukkede op på tv i rød spadseredragt og opsat hår for at fremsige sin nytårstale, var hun endda så forsigtig, at hun stort set valgte at gentage sidste års tale om, hvor dystert det hele ser ud.

Derimod sagde Thorning ikke så meget om, hvad regeringen havde tænkt sig at gøre i den anledning, og det kom åbenbart bag på mange. Der lød i hvert fald brok fra morgen til aften over, at statsministerens nytårstale var alt for ukonkret og varm luft og en tynd kop te og så videre.

Umiddelbart kan jeg nu kun komme i tanke om én nytårstale, der har været konkret. Nemlig den, hvor Lars Løkke Rasmussen (hvis nogen ellers kan huske ham) ligger op til, at vi alle sammen skal blive i vores job, indtil vi ikke længere kan slæbe os derhen.

Ellers plejer det at være én stor varmluftsballon, skiftende statsministre sender til vejrs, når de delagtigør befolkningen i de store tanker, de har tænkt i julelysenes skær, så hvordan mennesker kan blive overraskede - eller ligefrem forargede - over, at nytårstalen er ukonkret, fatter jeg simpelthen ikke.

Nytårstaler er ukonkrete over hele verden, for fanden! Tag nu bare den nordkoreanske juniordiktator Kim Jong-un. Han lovede også »radikale forandringer« uden at specificere det nærmere, da han genoptog sin store lederfarfars tradition med at holde nytårstale. Og landets befolkning havde tilsyneladende forstået konceptet, for der var ingen, der klagede over, at Den Lille Leders nytårstale var alt for ukonkret og varm luft og en tynd kop te og så videre.

Platugler i trængsel

Imens Helle Thorning (sekunderet af en ligeledes bekymret Dronning Margrethe) vred hænder over den syge økonomi, fortsatte obduktionerne af de banker, som med deres hovedløse lånen penge ud til højre og venstre var medvirkende til det finansielle sammenbrud i 2008.

Spilleregler for dronefly er på trapperne

Præcist et år efter at Barack Obama for første gang talte offentligt om CIA's brug af bevæbnede dronefly, er USA's præsident parat til at godkende et sæt formelle spille regler for brugen af droner.

Ifølge Washington Post er den nye manual for de metoder, der må anvendes i kampen mod terror, reelt forhandlet på plads, og den ventes at blive godkendt af præsidenten inden for de nærmeste uger.

Blandt de emner, der er omfattet af manualen, er i følge avisens oplysninger retningslinjer for, hvordan navne kan tilføjes til den såkaldte drabsliste, som præsidenten godkender, og som giver CIA lov til at dræbe navngivne mistænkte terrorister.

Dokumentet opregner også de betingelser, der skal være opfyldt, for at amerikanske statsborgere bliver slået ihjel.

Men det mest kontroversielle ved regelsættet er måske, at det ifølge Washington Posts kilder undtager CIA's afdeling i Pakistan fra at følge de nye regler i mindst et år. Her kan CIA forsat anvende droner uden at indhente tilladelse i Det Hvide Hus, hvis efterretningstjenesten tror, at den kan ramme mistænkte terrorister fra al-Qaeda eller Taleban.

Amnesty kræver åbenhed

Nyheden om den kommende manual modtages med dyb skepsis af menneskeretsorganisationer, der mener, at USA's droneprogram krænker gældende internationale regler om krigsførelse.

»Der eksisterer allerede en manual for disse emner - den kaldes international ret. En eventuel amerikansk politik om såkaldte målrettede drab udført af den amerikanske regering bør ikke lægges

offentlig frem, men skal også overholde internationale love», hedder det i en pressemeddelelse fra Susan Lee, der er direktør for Amerika i Amnesty International.

Hun kritiserer specifikt tankegangen om, at droneangreb kan udføres hvor som helst, fordi der forgår en global krig mod terror.

Det er uklart, om den amerikanske regering har tænkt sig at offentliggøre den nye manual eller dele af den - og dermed officielt anderkende eksistensen af CIA's hemmelige droneprogram, som har udviklet sig til at være en helt central del af terrorbekæmpelsen under præsident Obama.

Debatten om droneangrebene blussede for alvor op i USA, da den amerikanske statsborger Anwar al-Awlaki i 2001 blev slået ihjel ved et droneangreb i Yemen.

Dagen efter blev hans 16-årige søn, der også var amerikansk statsborger, dræbt ved et opfølgende angreb - angiveligt fordi han sad i en bil med en mistænkt terrorist.

Episoderne fik mange i USA til at kræve en redegørelse for, hvornår CIA har ret til at slå sin egne statsborgere ihjel uden rettergang, og selv om den amerikanske regering aldrig formelt har indrømmet eksistensen af CIA's hemmelige droneprogram, holdt justitsminister Eric Holder senere en forelæsning, hvor han argumenterede for, at målrettede drap - også af amerikanske statsborgere - kan være lovlige, når en stribe krav er opfyldt.

Amerikanske medier og menneskeretsorganisationer har siden forsøgt at få regeringen til at fremlægge de præcise retningslinjer for droneprogrammet, men det har regeringen afvist. Så sent som i begyndelsen af januar afviste en dommer i New York at tvinge regeringen til at udlevere de retnings-linjer, der allerede gælder.

Imens har regeringen arbejdet videre på at formulere den mere omfattende manual, der nu er ved at være færdig. Arbejdet blev fremskyndet i efteråret, da det en overgang så ud til, at Mitt Romney kunne gå hen og vinde det amerikanske præsidentvalg. Præsident Obama ville sikre sig, at han i så fald kunne have det nye regelsæt på plads, inden magtoverdragelsen skulle finde sted.

For trods den omfattende brug af droner er Obama og hans nærmeste rådgivere opmærksomme på, at den praktiske anvendelse af programmet reelt har hvilet på nogle få individers subjektive vurdering.

Samtidig er der også en stigende bekymring i regeringen for, at manglende regulering af droneflyene kan ramme USA som en boomerang, i takt med at andre lande får adgang til teknologien.

Ifølge Washington Post vil den nye manual indvolvere flere aktører - f. eks. også det amerikanske udenrigsministerium - i processen med at godkende navne til listen over mistænkte, der må dræbes. Desuden vil manualen ikke tillade droneangreb i tilfælde, hvor CIA f.eks. opdager en våbentransport, men ikke kan identificere navngivne mistænkte. Netop den slags angreb menes at have ført til henrettelsen af en lang række topfolk i al-Qaeda og Taleban i Pakistan.